

DOI: <https://doi.org/10.37634/efp.2024.4.13>
УДК 657.3:336.147.2:351.72.001.4

Ольга Орестівна ГРИГОРІВ

к.е.н., доцент кафедри, головний бухгалтер, Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-8945-6124>
e-mail: olha.hryhoriv@pnu.edu.ua

Антон Павлович АБРАМОВ

к.військ.н., доцент, Інститут логістики та підтримки військ (сил) Національного університету оборони України
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-8514-6217>
e-mail: Anthony@i.ua

Оксана Іванівна КРОЧАК

к.е.н., доцент кафедри, Уманський національний університет садівництва
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-1212-0010>
e-mail: kr.ok.iv@ukr.net

МОДЕРНІЗАЦІЯ ОБЛІКОВИХ ПРОЦЕСІВ У БЮДЖЕТНИХ УСТАНОВАХ: ЕФЕКТИВНІСТЬ ТА ПРОЗОРИСТЬ

Завдяки комплексному аналізу заходів з модернізації облікових процесів у бюджетних установах виявлено, що впровадження хмарного бухгалтерського програмного забезпечення та засобів автоматизації значно спростило процеси фінансової звітності, зменшивши кількість помилок, що допускаються вручну, та час на оброблення даних. Імплементція прозорих стандартів і політик бухгалтерського обліку покращує підзвітність та довіру громадськості до управління бюджетом.

Ключові слова: оптимізація витрат, фінансовий контроль, електронне урядування, аудит ефективності, інформаційні системи в обліку, управлінський облік, бюджетна звітність, внутрішні контрольні процедури, публічні фінанси, фінансова прозорість

ВСТУП

Модернізація облікових процесів у бюджетних установах потребує підвищення ефективності та прозорості. Традиційні методи бухгалтерського обліку нерідко виявляються складними, трудомісткими та схильними до помилок, що перешкоджає ефективному управлінню фінансовими ресурсами. До того ж недостатня прозорість цих процесів може призвести до проблем підзвітності та довіри між учасниками процесу. Відповідно проблема полягає у впровадженні сучасних практик бухгалтерського обліку, які спростиють операції, підвищують точність та сприяють прозорості в бюджетних установах.

Модернізація облікових процесів у бюджетних установах має важливе значення для забезпечення ефективності та прозорості управління фінансами. Впроваджуючи сучасні технології та методології бухгалтерського обліку, такі як хмарне програмне забезпечення, автоматизація та аналітика даних, бюджетні установи можуть оптимізувати свою діяльність, зменшити ризик помилок та вдосконалити процеси прийняття рішень. До того ж впровадження прозорих практик бухгалтерського обліку дає змогу усім зацікавленим сторонам, зокрема урядовцям, платникам податків та контролюючим органам, отримати доступ до точної та своєчасної фінансової інформації, що сприяє підвищенню рівня підзвітності та довіри до влади. Так, вирішення проблем модернізації облікових процесів безпосередньо сприяє підвищенню ефективності та доброчесності бюджетних установ в управлінні державними коштами.

Ефективність облікових процесів має першочергове значення для бюджетних установ для ефективного управління їхніми фінансовими ресурсами. Такі науковці, як Я. Дропа, У. Макаренко [3, с. 195] відзначають важ-

ливість технологічного прогресу в підвищенні ефективності, зокрема через впровадження інтегрованих систем бухгалтерського обліку та інструментів автоматизації. Ці досягнення спростиють введення даних, зменшують кількість помилок і прискорюють процеси фінансової звітності. Дослідження В. Мінка та ін. [7, с. 144] підкреслюють роль програм навчання та розвитку навичок у підвищенні ефективності роботи бухгалтерського персоналу в бюджетних установах.

Незважаючи на ці досягнення, виклики залишаються. Наприклад, дослідження С. Свірко [10, с. 9] визначають опір змінам серед працівників як значну перешкоду на шляху до досягнення оптимальної ефективності в бухгалтерських процесах. До того ж складність нормативно-правової бази та регуляторних вимог створює додаткові рівні складності, що потенційно перешкоджає підвищенню ефективності [8, с. 60].

Прозорість бухгалтерських процесів має важливе значення для зміцнення довіри між учасниками процесу та забезпечення підзвітності у розподілі та використанні державних коштів. Науковці В. Дем'янишин і В. Костецький [2, с. 35] стверджують, що ініціативи з модернізації, такі як запровадження стандартів бухгалтерського обліку за методом нарахування та впровадження прозорих механізмів звітності, сприяють підвищенню фінансової прозорості в бюджетних установах. Ці ініціативи надають зацікавленим сторонам своєчасну і точну фінансову інформацію, що дає змогу приймати обґрунтовані рішення.

Однак досягнення прозорості не позбавлене викликів. Дослідження А. Хмелюк [13, с. 208] показує, що хоча технологічний прогрес полегшує доступ до даних, забезпечення їхньої цілісності та безпеки залишається проблемою. До того ж непрозорість певних фінансових операцій та відсутність стандартизованих форматів

звітності перешкоджають досягненню повної прозорості.

Незважаючи на значний прогрес у модернізації облікових процесів у бюджетних установах, залишається кілька невирішених питань. Однією з таких проблем є ефективна інтеграція розрізаних облікових систем і джерел даних для забезпечення безперервного потоку інформації. Потребує подальшого вивчення вплив модернізаційних зусиль на організаційну культуру та ставлення працівників. Також недостатньо вивченою залишається роль політичних чинників та інституційних механізмів у формуванні темпів і напрямів модернізаційних ініціатив.

МЕТА статті – розгляд модернізації облікових процесів у бюджетних установах та її впливу на ефективність і прозорість. Зокрема, у роботі проаналізовано впровадження сучасних облікових технологій та практик, оцінено їх ефективність та вплив на фінансове управління в бюджетних установах.

МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕННЯ

У ході дослідження за допомогою методу аналізу розглянуто поточні бухгалтерські процеси в бюджетних установах, вивчаються їхні компоненти, робочі процеси та пов'язані з ними технології, щоб виявити сильні та слабкі сторони, а також сфери, які потребують вдосконалення.

Завдяки синтезу інформації, зібраної з різних наукових джерел, цей метод дав змогу сформуванню комплексної стратегії та моделі для модернізації бухгалтерського обліку.

За допомогою порівняльного аналізу оцінено ефективність і прозорість бухгалтерських процесів у різних бюджетних установах, виявляються відхилення в практиках, нормах і результатах.

РЕЗУЛЬТАТИ

Облік у бюджетних установах є важливим складником фінансового менеджменту, спрямованого на забезпечення прозорості, підзвітності та ефективності розподілу і використання державних коштів. Теоретичні аспекти модернізації облікових процесів у цих установах охоплюють різні принципи, тенденції та виклики, які формують середовище фінансового менеджменту в державному секторі.

У своїй суті бухгалтерський облік у бюджетних установах полягає у систематичному записі, класифікації, узагальненні та поданні фінансових операцій і діяльності. Ці установи працюють у рамках правил і стандартів, розроблених для державного сектору, з акцентом на управлінні, дотриманні вимог і раціональному використанні державних ресурсів.

Базові концепції та принципи бухгалтерського обліку в бюджетних установах ґрунтуються на методі нарахування, який наголошує на визнанні операцій, коли вони відбуваються, а не тоді, коли отримуються або сплачуються кошти. Облік за методом нарахування забезпечує точніше відображення фінансового стану, результатів діяльності та грошових потоків установи, що сприяє кращому прийняттю рішень та підвищенню рівня підзвітності [14, с. 79].

Фондовий облік – це ще одна фундаментальна категорія бухгалтерського обліку в державному секторі, коли ресурси класифікуються в окремі фонди для за-

безпечення належного відстеження та контролю за конкретними видами діяльності або цілями. Кожен фонд має власний набір рахунків, що відображає обмеження на використання ресурсів і сприяє прозорості фінансової звітності.

Прозорість та підзвітність є основними засадами ведення обліку в бюджетних установах. Прозорість передбачає надання своєчасної та достовірної інформації про фінансову діяльність всім зацікавленим сторонам, тоді як підзвітність передбачає відповідальність осіб, які приймають рішення, за управління державними коштами.

Останніми роками в обліковій практиці бюджетних установ з'явилися сучасні тенденції, зумовлені технологічним прогресом, глобалізацією та розвитком нормативно-правової бази. Однією з таких тенденцій є впровадження інтегрованих інформаційних систем фінансового менеджменту (ІСФМ), які спрощують облікові процеси, підвищують точність даних та покращують можливості підтримки прийняття рішень.

Платформи ІСФМ інтегрують функції бюджетування, обліку, закупівель та звітності в єдину систему, що сприяє підвищенню ефективності та прозорості фінансового менеджменту. Ці системи також сприяють моніторингу витрат у реальному часі, що дає змогу покращити фіскальний контроль і розподіл ресурсів [11, с. 91].

Іншою тенденцією є наближення до міжнародних стандартів бухгалтерського обліку, таких як Міжнародні стандарти бухгалтерського обліку в державному секторі (IPSAS), які сприяють гармонізації та порівняльності фінансової звітності в різних країнах і юрисдикціях. Узгоджуючи свою діяльність з IPSAS, бюджетні установи підвищують достовірність і надійність своєї фінансової звітності, що сприяє зміцненню довіри між учасниками процесу [1, с. 73].

Попри ці досягнення, модернізація облікових процесів у бюджетних установах стикається з низкою викликів та обмежень. Однією з головних проблем є опір змінам з боку учасників процесу, зокрема працівників, які звикли до традиційних методів бухгалтерського обліку, та бюрократичних структур, які не сприймають інновації.

Обмежені фінансові ресурси та технічна база також створюють перешкоди для модернізації, особливо в країнах, що розвиваються, де бюджетні установи можуть не мати достатнього фінансування та досвіду для інвестування в передові системи бухгалтерського обліку та навчальні програми.

Складність операцій у державному секторі та різноманітність учасників процесу модернізації ще більше ускладнюють цей процес. Бюджетні установи мають працювати у складній нормативно-правовій базі, задовольняти різноманітні потреби користувачів та вирішувати питання безпеки даних, приватності та конфіденційності [4, с. 223].

Аналіз поточного стану облікових процесів у бюджетних установах дає цінну інформацію про ефективність, проблеми та прозорість практик фінансового менеджменту. Цей аналіз має вирішальне значення для визначення напрямів удосконалення та забезпечення підзвітності у розподілі та використанні державних коштів.

Таблиця 1 – Проблеми облікових процесів у бюджетних установах [узагальнено авторами на основі аналізу [1]]

ПРОБЛЕМА	ХАРАКТЕРИСТИКА
Недостатня автоматизація	Відсутність або обмеженість використання автоматизованих систем обліку, що збільшує обсяг ручної роботи.
Нестабільність правил	Часті зміни законодавства та нормативно-правових актів у сфері бюджетного обліку.
Недостатня кваліфікація	Необхідність підвищення кваліфікації персоналу у сфері обліку, щоб ефективно виконувати завдання.
Низький рівень контрольованості	Відсутність ефективних механізмів контролю за обліковими процесами, що призводить до ризиків втрат.
Недостатній фінансовий облік	Неякісний облік фінансових операцій, що може призвести до помилок у фінансовій звітності.
Недостатня інформаційна база	Відсутність або обмежена доступність інформаційних ресурсів для проведення обліково-аналітичної роботи.

Оцінювання рівня ефективності облікових процесів передбачає характеристику своєчасності, точності та достовірності фінансової інформації, що створюється бюджетними установами. Ефективні облікові процеси уможливають своєчасне прийняття рішень, полегшують розподіл ресурсів та підвищують фінансову дисципліну.

Втім, багато бюджетних установ стикаються з проблемами у досягненні оптимальної ефективності своїх бухгалтерських практик. У деяких організаціях досі переважають ручні та паперові системи, що призводить до затримок у введенні даних, звірці та складанні звітності. Ці застарілі методи не лише забирають багато часу, але й призводять до помилок та невідповідностей, порушуючи цілісність фінансової інформації [9, с. 10].

До того ж недостатні інвестиції в технологічну інфраструктуру та навчання персоналу перешкоджають автоматизації та оптимізації облікових процесів. Бюджетним установам часто бракує ресурсів та досвіду для впровадження сучасних систем бухгалтерського обліку та ефективного використання інструментів аналізу даних. Як наслідок, вони можуть не встигати за новими регуляторними вимогами та очікуваннями стейкхолдерів.

Виявлення проблем і недоліків у процесах бухгалтерського обліку дає змогу виявити системні проблеми, які перешкоджають ефективності та прозорості фінансового менеджменту в бюджетних установах. Серед найпоширеніших проблем – неналежний внутрішній контроль, недостатній розподіл обов'язків, схильність до випадків зловживань та шахрайства.

Недосконалість внутрішнього контролю робить бюджетні установи вразливими до фінансових пору-

шень та незаконного привласнення коштів. Без надійних механізмів нагляду та підзвітності є ризик несанкціонованих операцій, конфліктів інтересів та нецільового використання державних ресурсів.

Водночас відсутність прозорості та відкритості в управлінні фінансами підриває довіру суспільства до бюджетних установ. Прозорість охоплює доступність і зрозумілість фінансової інформації, а також відкритість процесів прийняття рішень [12, с. 121].

У багатьох випадках бюджетним установам важко надавати своєчасні та змістовні фінансові звіти партнерам, зокрема громадянам, законодавцям та контролюючим органам. Обмежене розкриття бюджетної інформації, непрозора практика закупівель та недостатня участь громадськості у формуванні бюджету ще більше знижують прозорість та підзвітність у фінансовому управлінні.

Непрозорість фінансових операцій та процесів прийняття рішень сприяє поширенню корупції та неефективності, знижуючи довіру громадськості до державних інституцій. Без прозорості громадяни не можуть ефективно контролювати використання державних коштів або притягувати політиків та адміністраторів до відповідальності за управління ресурсами [5, с. 177].

Підвищення ефективності та прозорості облікових процесів у бюджетних установах має важливе значення для забезпечення ефективного управління фінансами та зміцнення довіри з боку громадськості.

Для досягнення цих цілей можна застосувати кілька стратегій, зокрема впровадження сучасних інформаційних технологій, оптимізацію бухгалтерських процедур і стандартів, а також професійний розвиток персоналу.

Таблиця 2 – Шляхи підвищення ефективності та прозорості облікових процесів у бюджетних установах [узагальнено авторами на основі аналізу [5]]

Шляхи підвищення ефективності та прозорості облікових процесів у бюджетних установах	Характеристика
Посилення контролю за фінансовими операціями через впровадження систем внутрішнього контролю	Дає можливість вчасно виявляти та усувати недоліки у фінансовому управлінні, зменшує ризик втрат та зловживань.
Впровадження сучасних інформаційних систем та програмного забезпечення для обліку фінансових операцій	Забезпечує автоматизацію обліку та звітності, підвищує швидкість та точність обробки даних, зменшує ризик помилок.
Підвищення кваліфікації персоналу у сфері фінансів та обліку	Забезпечує знаннями та навичками у сфері бухгалтерського обліку, фінансового аналізу та звітності, сприяє вдосконаленню роботи з обліку.
Публікація відкритої фінансової звітності та інформації про бюджетні витрати	Забезпечує доступ громадськості до інформації про витрати та результативність управління бюджетними коштами, збільшує прозорість та відкритість управління.
Впровадження механізмів зовнішнього аудиту та періодичного огляду фінансової діяльності	Забезпечує незалежне оцінювання фінансової діяльності, підвищує довіру сторонніх зацікавлених осіб, виявляє можливі ризики та проблеми.

Одним із ключових підходів до підвищення ефективності та прозорості є впровадження сучасних інформаційних технологій. Впровадження інтегрованих інформаційних систем фінансового менеджменту (ІСФМ) спрощує облікові процеси шляхом автоматизації введення даних, звірки та звітності. Платформи ІСФМ надають доступ до фінансової інформації в режимі реального часу, що сприяє кращому прийняттю рішень та фіскальному контролю. Крім того, ці системи підвищують прозорість, стандартизуючи фінансову звітність і забезпечуючи відповідність нормативним вимогам [6].

Хмарні технології пропонують додаткові переваги для бюджетних установ, надаючи масштабовану та безпечну інфраструктуру для зберігання та оброблення даних. Хмарне бухгалтерське програмне забезпечення надає віддалений доступ до фінансових даних, полегшуючи співпрацю між різними учасниками та підвищуючи своєчасність подання звітності. Також хмарні рішення зменшують навантаження на утримання локальної ІТ-інфраструктури, вивільняючи ресурси для інших пріоритетів.

Оптимізація бухгалтерських процедур і стандартів – ще один дієвий спосіб підвищити ефективність і прозорість роботи бюджетних установ. Впорядкування робочих процесів та усунення надлишкових процесів скорочує час і зусилля, необхідні для виконання облікових завдань. Стандартизація облікових практик між департаментами та програмами забезпечує послідовність та порівнянність фінансової інформації.

Прийняття міжнародних стандартів бухгалтерського обліку, таких як IPSAS, підвищує прозорість завдяки приведенню практики фінансової звітності у відповідність до найкращих світових практик. Фінансова звітність, що відповідає вимогам IPSAS, надає цікавленим сторонам вичерпну та зрозумілу інформацію про фінансовий стан, результати діяльності та грошові потоки установи.

Застосування інструментів аналізу даних дає змогу бюджетним установам отримувати уявлення про свої фінансові дані, визначити тенденції та виявляти відхилення від норми. Методи візуалізації даних роблять складну фінансову інформацію більш доступною та зрозумілою для нефахівців, сприяючи прозорості та підзвітності [2, с. 40].

Професійний розвиток персоналу має ключове значення для забезпечення ефективного застосування сучасних технологій і практик ведення бухгалтерського обліку. Інвестиції у навчальні програми та можливості

безперервної освіти забезпечують персонал знаннями та навичками, необхідними для адаптації до змін у стандартах і технологіях бухгалтерського обліку. До того ж розвиток культури підзвітності та етичної поведінки серед працівників сприяє підвищенню прозорості практики фінансового менеджменту.

Переохресне навчання співробітників та сприяння співпраці між бухгалтерією та іншими відділами покращує комунікацію та координацію, що призводить до підвищення ефективності фінансових операцій. Заохочення участі працівників у професійних асоціаціях та галузевих конференціях сприяє обміну знаннями та налагодженню зв'язків, що дає можливість працівникам бути в тренді нових тенденцій та найкращих практик у сфері бухгалтерського обліку.

ВИСНОВКИ

Отже, теоретичні аспекти модернізації облікових процесів у бюджетних установах охоплюють фундаментальні принципи, нові тенденції та постійні виклики. Хоча технологічний прогрес і міжнародні стандарти відкривають можливості для вдосконалення, успішна модернізація вимагає подолання опору змінам, вирішення проблеми обмеженості ресурсів і врахування складнощів середовища державного сектору. Впроваджуючи інновації, співпрацю та стратегічне планування, бюджетні установи можуть вдосконалити свої системи обліку, щоб краще відповідати суспільним інтересам і досягати цілей фінансового менеджменту.

Аналіз поточного стану бухгалтерського обліку в бюджетних установах свідчить про необхідність підвищення ефективності, прозорості та підзвітності. Вирішення системних проблем та недоліків потребує інвестицій у технології, розбудову потенціалу та реформування системи управління. Підвищуючи ефективність та прозорість практик фінансового управління, бюджетні установи можуть зміцнити довіру громадськості та сприяти сталому розвитку.

Підвищення ефективності та прозорості облікових процесів у бюджетних установах вимагає комплексного підходу, що включає сучасні інформаційні технології, оптимізовані процедури та стандарти, а також постійний професійний розвиток персоналу. Застосовуючи ці стратегії, бюджетні установи можуть зміцнити свої практики управління фінансами, покращити підзвітність та зміцнити довіру громадськості до управління державними коштами.

Список використаних джерел

1. Гончаренко Н.Г. Бухгалтерський облік як засіб забезпечення управління фінансами бюджетних установ в умовах переходу до міжнародних стандартів – теоретичний аспект. *Науковий огляд: економіка та управління*. 2021. № 1 (71). С. 71–75. URL: <https://doi.org/10.32836/2521-666X/2021-71-12>
2. Дем'янишин В., Костецький В. Модернізація бухгалтерського обліку фінансових ресурсів у державному секторі в умовах реформування системи управління публічними фінансами та зміцнення фінансової безпеки суб'єктів господарювання. *Світ фінансів*. 2023. № 4 (73). С. 22–44. URL: <https://doi.org/10.35774/sf2022.04.022>
3. Дропа Я.Б., Макаренко У.Б. Концепція модернізації управління фінансовими ресурсами розвитку національної економіки України. *Причорноморські економічні студії*. 2019. № 37. С. 191–198.
4. Лукановська І.Р. Проблеми реформування облікової системи державного сектору. *Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво*. 2018. № 4. С. 220–225.
5. Луцик Ю.О. Облікова політика суб'єкта державного сектору на сучасному етапі модернізації системи бухгалтерського обліку. *Financial and credit activity problems of theory and practice*. 2019. № 1 (28). С. 171–178. URL: <https://doi.org/10.18371/fcapter.v1i28.163920>
6. Мельниченко С.Г. Аналіз стратегічного менеджменту та його вплив на успішність організацій. *Здобутки економіки:*

перспективи та інновації. 2024. № 3. URL: <https://econp.com.ua/index.php/journal/article/view/19/16>

7. Мінка В.Ф., Підпригора І.В. Аспекти реформування бухгалтерського обліку в бюджетному секторі. *Причорноморські економічні студії*. 2018. № 30 (2). С. 142–146.

8. Момот Т.В., Крайвська А.І., Крайвський Б.Б., Туміетто Д. Бюджетна безпека в умовах реформування системи управління державними фінансами в Україні: виклики та протиріччя. *Комунальне господарство міст. Серія: Економічні науки*. 2018. № 6. С. 54–61. URL: <https://doi.org/10.33042/2522-1809-2018-6-145-54-61>

9. Подп'ятнікова А.Я. Особливості демократичного транзиту в Україні. *Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського Серія: Державне управління*. 2019. № 30 (69) 2019. С. 7–11. URL: <https://doi.org/10.32838/2663-6448/2019.5/02>

10. Свірко С.В. Сучасний розвиток системи управління державними фінансами України: обліковий сегмент у забезпеченні інноваційно-інвестиційного вектора спрямування. *Вісник ЖДТУ. Серія: Економічні науки*. 2018. № 1 (83). С. 56–65. URL: [https://doi.org/10.26642/jen-2018-1\(83\)-56-](https://doi.org/10.26642/jen-2018-1(83)-56-)

11. Слюсар С. Організація обліку в установах державного сектору України: міжнародний контекст. *Економічний вісник університету*. 2022. № 53. С. 88–93. URL: <https://doi.org/10.31470/2306-546X-2022-53-88-93>

12. Фесун І.Ю. Модернізація системи бухгалтерського обліку в державному секторі: виклики і перспективи. *Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки*. 2018. № 4. С. 119–124. URL: <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2018-260-4-119-124>

13. Хмелюк А., Донських Н. Удосконалення бухгалтерського обліку в бюджетній сфері: перспективні напрямки реформування. *Економічний аналіз*. 2020. № 30 (3). С. 205–211. URL: <https://doi.org/10.35774/econa2020.03.205>

14. Ценклер Н. І., Вигівська І. М., Макарович В. К. Тенденції розвитку бухгалтерського обліку в державному секторі: міжнародний контекст. *Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу*. 2019. № 2 (43). С. 75–81. DOI: [https://doi.org/10.26642/pbo-2019-2\(43\)-75-81](https://doi.org/10.26642/pbo-2019-2(43)-75-81)

References

1. Honcharenko N. H. Accounting as a Means of Ensuring Financial Management of Budgetary Institutions in the Context of Transition to International Standards – Theoretical Aspect. *Scientific Review: Economics and Management*. 2021. № 1 (71). pp. 71–75. URL: <https://doi.org/10.32836/2521-666X/2021-71-12> (in Ukrainian).

2, Demianyshyn V., Kostetskiy V. Modernization of Accounting for Financial Resources in the Public Sector in the Conditions of Reforming the Public Financial Management System and Strengthening the Financial Security of Economic Entities. *World of Finance*. 2023. № 4 (73). pp. 22–44. URL: <https://doi.org/10.35774/sf2022.04.022> (in Ukrainian).

3. Droga Y.B., Makarenko Y.B. Concept of Modernizing Management of Financial Resources for the Development of the National Economy of Ukraine. *Black Sea Economic Studies*. 2019. № 37. pp. 191–198. (in Ukrainian).

4. Lukanovska I.R. Problems of Reforming the Accounting System of the Public Sector. *State and Regions. Series: Economics and Entrepreneurship*. 2018. № 4. pp. 220–225. (in Ukrainian).

5. Lutsyk Yu.O. Accounting Policy of the Public Sector Entity at the Current Stage of Modernization of the Accounting System. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*. 2019. № 1 (28). pp. 171–178. URL: <https://doi.org/10.18371/fcactp.v1i28.163920> (in Ukrainian).

6. Melnychenko S.H. Analysis of Strategic Management and Its Impact on the Success of Organizations. *Achievements of Economics: Perspectives and Innovations*. 2024. № 3. URL: <https://econp.com.ua/index.php/journal/article/view/19/16> (in Ukrainian).

7. Minka V.F., Pidporyhora I.V. Aspects of Reforming Accounting in the Budget Sector. *Black Sea Economic Studies*. 2018. № 30 (2). pp. 142–146. (in Ukrainian).

8. Momot T.V., Kraivska A.I., Kraivskiy B.B., Tumietto D. Budget Security in the Context of Reforming the System of Public Finance Management in Ukraine: Challenges and Contradictions. *Municipal Economy of Cities. Series: Economic Sciences*. 2018. № 6. pp. 54–61. URL: <https://doi.org/10.33042/2522-1809-2018-6-145-54-61> (in Ukrainian).

9. Podpiatnikova A.Ya. Features of Democratic Transit in Ukraine. *Scientific Notes of V. I. Vernadsky Taurida National University. Series: Public Administration*. 2019. № 30 (69) 2019. P. 7–11. URL: <https://doi.org/10.32838/2663-6448/2019.5/02> (in Ukrainian).

10. Svirko S.V. Modern Development of the Public Finance Management System of Ukraine: Accounting Segment in Ensuring the Innovative-Investment Vector of Direction. *Bulletin of Zaporizhzhia State Technical University. Series: Economic Sciences*. 2018. № 1 (83). pp. 56–65. URL: [https://doi.org/10.26642/jen-2018-1\(83\)-56-](https://doi.org/10.26642/jen-2018-1(83)-56-) (in Ukrainian).

11. Sliusar S. Organization of Accounting in Institutions of the Public Sector of Ukraine: International Context. *Economic Bulletin of the University*. 2022. № 53. P. 88–93. URL: <https://doi.org/10.31470/2306-546X-2022-53-88-93> (in Ukrainian).

12. Fesun I.Yu. Modernization of the Accounting System in the Public Sector: Challenges and Prospects. *Bulletin of Khmelnytskyi National University. Economic Sciences*. 2018. № 4. pp. 119–124. URL: <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2018-260-4-119-124> (in Ukrainian).

13. Khmelnyuk A., Donskykh N. Improvement of Accounting in the Budget Sphere: Prospective Directions of Reform. *Economic Analysis*. 2020. № 30 (3). pp. 205–211. URL: <https://doi.org/10.35774/econa2020.03.205> (in Ukrainian).

14. Tsenkler N.I., Vyghivska I.M., Makarovych V.K. Trends in the Development of Accounting in the Public Sector: International Context. *Problems of Theory and Methodology of Accounting, Control, and Analysis*. 2019. № 2 (43). pp. 75–81. URL: [https://doi.org/10.26642/pbo-2019-2\(43\)-75-81](https://doi.org/10.26642/pbo-2019-2(43)-75-81) (in Ukrainian).

Olha HRYHORIV

PhD in Economics, Associate Professor of department, Vasyl Stefanyk Precarpathian National University

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-8945-6124>

e-mail: olha.hryhoriv@pnu.edu.ua

Anton ABRAMOV

PhD in Military Sciences, Associate Professor, Institute of Logistics and support of troops (forces) of the National defense university of Ukraine

ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-8514-6217>

e-mail: Anthony@i.ua

Oksana KROCHAK

PhD in Economics, Associate Professor of department, Uman National University of Horticulture

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-1212-0010>

e-mail: kr.ok.iv@ukr.net

MODERNIZATION OF ACCOUNTING PROCESSES IN PUBLIC INSTITUTIONS: EFFICIENCY AND TRANSPARENCY

Introduction. Accounting processes in budgetary institutions play a significant role in managing state finances, ensuring accountability, and maintaining transparency. However, traditional methods often prove to be ineffective and insufficiently transparent due to outdated practices. Therefore, there is a need for modernization to enhance the efficiency and transparency of accounting processes.

The purpose of the paper is to discuss the modernization of accounting processes in budgetary institutions and its impact on efficiency and transparency. Specifically, the paper analyzes the implementation of modern accounting technologies and practices, assesses their effectiveness, and evaluates their impact on financial management in budgetary institutions.

Results. Through a comprehensive analysis of measures to modernize accounting processes in budgetary institutions, this study has identified several key findings. Firstly, the implementation of cloud accounting software and automation tools has significantly streamlined financial reporting processes, reducing the number of manually made errors and data processing time. Secondly, the adoption of transparent accounting standards and policies has improved accountability and public trust in budget management. Finally, educational programs and capacity-building efforts have facilitated the transition to modern accounting methods, providing staff with the necessary skills.

Conclusions. The modernization of accounting processes in budgetary institutions holds immense potential for enhancing the efficiency and transparency of financial management. By implementing cutting-edge technologies, ensuring adherence to transparent standards, and investing in staff development, budgetary institutions can overcome traditional challenges and achieve better fiscal outcomes. This study underscores the importance of ongoing modernization efforts to ensure the integrity and effectiveness of accounting processes in the public sector. Enhancing the efficiency and transparency of accounting processes in budgetary institutions requires a comprehensive approach, incorporating modern information technologies, optimized procedures and standards, as well as continuous professional development for staff. By employing these strategies, budgetary institutions can strengthen their financial management practices, improve accountability, and bolster public trust in the management of public funds.

Keywords: cost optimization, financial control, e-government, efficiency audit, accounting information systems, managerial accounting, budget reporting, internal control procedures, public finance, financial transparency